

Државната комисија за жалби по јавни набавки во состав: Маја Малахова – претседател, Елита Шуки – заменик претседател, м-р Мишо Василевски – член, Сузана Раваноска – член и Томо Томовски – член, врз основа на член 200 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот – „ЕЛКОМП“ ДООЕЛ – Тетово, наш број 08-220/1 од 27.03.2018 година изјавена против тендерската документација изготвена по Огласот за доделување на договор за јавна набавка со Отворена постапка бр.01-1/2018 за набавка на услуги – изработка на интегриран информациона систем со изворен код на договорниот орган ЈЗУ Здравствен дом Тетово, врз основа на член 220 став (1) алинеја 6 и став 3 и 4, а во врска со член 211 и член 228 став (2), (3) и (7) од Законот за јавните набавки (Службен весник на Република Македонија бр.27/2015 и бр.78/2015, 192/2015, бр.27/2016, бр.120/2016 и бр.165/2017), на 18^{-та} Седница одржана на ден 11.04.2018 година го донесе следното

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот „ЕЛКОМП“ ДООЕЛ – Тетово, изјавена против тендерската документација изготвена по Огласот за доделување на договор за јавна набавка со Отворена постапка бр.01-1/2018 за набавка на услуги – изработка на интегриран информациона систем со изворен код на договорниот орган ЈЗУ Здравствен дом Тетово, **СЕ УВАЖУВА.**

2. СЕ ПОНИШТУВА Одлуката за избор на најповолен понудувач бр.05-156/11 од 21.03.2018 донесена во постапка по Огласот за доделување на договор за јавна набавка со Отворена постапка бр.01-1/2018 за набавка на услуги – изработка на интегриран информациона систем со изворен код на договорниот орган ЈЗУ Здравствен дом Тетово.

3. СЕ ПОНИШТУВА ПОСТАПКАТА по Огласот за доделување на договор за јавна набавка со Отворена постапка бр.01-1/2018 за набавка на услуги – изработка на интегриран информациона систем со изворен код на договорниот орган ЈЗУ Здравствен дом Тетово.

4. СЕ ЗАДОЛЖУВА договорниот орган на жалителот да му ги надомести трошоците на жалбената постапка во висина од 250,00 денари на име административна такса и надомест за водење на постапка во висина од 12.299,00 денари, **во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.**

5. Договорниот орган е должен да постапи по решението на Државната комисија, во спротивно ќе се смета дека не е спроведена постапката за доделување на договор за јавна набавка согласно со Законот за јавните набавки.

6. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки **е конечно.**

Образложение

Економскиот оператор „ЕЛКОМП“ ДООЕЛ – Тетово, изјавил жалба против тендерската документација изготвена по Огласот за доделување на договор за јавна набавка со Отворена постапка бр.01-1/2018 за набавка на услуги – изработка на интегриран информациона систем со изворен код на договорниот орган ЈЗУ Здравствен дом Тетово, затоа што смета дека договорниот орган сторил битни повреди на член 210, став 1 алинеја 3 од Законот за јавни набавки односно тендерската документација на постапката за доделување на договор за јавна набавка не е во согласност со овој закон и довела или можела да доведе до дискриминација на економските оператори или ограничување на пазарната конкуренција и бара да се укине одлуката за избор за јавна набавка на услуга за изработка на интегриран информациски систем со изворен код и да го задолжи договорниот орган да објави нов оглас, како и да му ги надомести трошоците на постапката.

Во одговорот на жалбата договорниот орган наведува дека жалбата е неоснована и ненавремена.

Државната комисија за жалби по јавни набавки во текот на жалбената постапка ги изведе писмените докази и тоа: жалбата, одговорот на жалбата доставен од страна на договорниот орган, одлуката за јавна набавка, тендерската документација, огласот, одлуката за избор, како и останатата документација приложена во предметот, при што врз основа на член 220 став (1) алинеја 6 од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е основана.

Од увидот во доставените списи на предметот и испитувајќи ги жалбените наводи, Државната комисија за жалби по јавни набавки ја утврди следната фактичка состојба:

Договорниот орган објавил Оглас за доделување на договор за јавна набавка со Отворена постапка бр.01-1/2018 за набавка на услуги – изработка на интегриран информациски систем со изворен код, за што претходно донел Одлука за јавна набавка бр.05-186/1 од 21.02.2018 година. Огласот бил објавен на ЕСЈН на Бирото за јавни набавки и во истиот како и во тендерската документација предвидел дека набавката не е делива, а како критериум за избор ќе се користи најниска цена, постапката ќе се спроведе со користење на електронски средства преку ЕСЈН и ќе заврши со спроведување на електронска аукција. Од понудувачите било побарано да достават Изјава за сериозност на понудата и Изјава за независна понуда.

До крајниот рок за поднесување на понудите 19.03.2018 година во 12:00 часот пристигнала само 1 (една) понуда, за што бил изготвен Записник од отворањето на понудите бр.05-186/4 од 19.03.2018 година.

Незадоволен од изготвената тендерска документација, жалба до Државната комисија изјави економскиот оператор „ЕЛКОМП“ ДООЕЛ – Тетово.

Постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, Државната комисија го утврди следното:

Жалителот во жалбата наведува дека ден 21.02.2018 год. договорниот орган ЈЗУ Здравствен дом Тетово има објавено оглас за јавна набавка и на 22.02.2018 година има објавено прилог за измена на податоци во постапка за доделување договор за јавна набавка на услуга за изработка на интегриран информациски систем со изворен код. Тендерската документација која треба да ги содржи барањата, условите и други неопходни информации како би можел економскиот оператор да изработи соодветна понуда според жалителот е нејасна и во спротивност со одредбите од овој закон. Имено, од самата тендерска документација не можело да се утврди дали станува збор само за услуга за изработка на интегриран информациски систем со изворен код со право на сопственост на истиот или не (член 17, став 6 од Законот за јавните набавки). Понатаму, во тендерската документација било наведено дека понудите за договорот за јавна набавка на изработка на интегриран информациски систем со изворен код треба да се достават до 19.03.2018 година до 12.00 часот, а јавното отворање на понудите ќе биде на 14.03.2018 година во 12.00 часот што е спротивно на член 136, став 2 од Законот за јавните набавки, каде стои дека

јавното отворање на понудите започнува на место и во времето определено во тендерската документација како краен рок за поднесување на понудите. Тендерската документација треба да содржи минимални услови за исполнување од страна на економските оператори како би се овозможила конкуренција, еднаков третман и недискриминација на економските оператори што во конкретниов случај не било така. Имено, според член 143 став 1 од Законот за јавни набавки, договорниот орган во тендерската документација може да ги предвиди следните критериуми за утврдување на способност на економските оператори: - лична состојба, - способност за вршење професионална дејност, - економска и финансиска состојба, - техничка или професионална способност, - стандарди за системи за квалитет и - стандарди за управување со животната средина. Кога договорниот орган одлучува дали ќе утврдува или не економска и финансиска состојба и техничка или професионална способност треба да има во предвид дали е тоа потребно во конкретната постапка, а не да ги бара само за да ги има без притоа да знае што се докажува со тие докази. Договорниот орган треба да утврди минимални параметри за кои смета дека се неопходни да ги исполнат економските оператори за да можат да го извршуваат договорот. Минималните критериуми за утврдување на способност утврдени во конкретната постапка треба да бидат поврзани и пропорционални со предметот на договорот, бројот на документите кои се бараат за докажување на способноста треба да бидат поврзани и пропорционални со предметот на договорот. Критериумите за утврдување на способност не смеат да имаат ограничувачки ефект на конкуренцијата критериумите да бидат разумни, јасни и прецизни. Па оттука се поставувало прашањето зошто е потребно економскиот оператор да има остварено, односно да предвидува критериум за утврдување на економската или финансиската состојба со минимален услов- збирен приход од најмалку 30.000.000,00 (триесет милиони) денари вкупно во секоја од последните три години кога проценатата вредност на набавката без ДДВ изнесува 1.300.000,00 денари. Жалителот се прашува зошто е потребно за да се квалификува како способен за извршување на предметниот договор за јавна набавка од аспект на неговата техничка или професионална способност, економскиот оператор треба да ги исполнува следниве минимални услови: - Економскиот оператор треба да има претходно искуство во успешна реализација на услуги од ист или сличен тип односно да има најмалку 5 (пет) договори за извршени исти или слични услуги во последните 3 години - Економскиот оператор да располага со најмалку 30 вработени од кои најмалку 15 - со високо образование од областа на информатички технологии, кои работат на развој, имплементација и одржување на софтверски решенија, и дали сите овие 30 вработени односно 15 дипломирани инженери по информатички науки/технологии треба да бидат ангажирани за реализација на предметната набавка што значи ограничување

на конкуренцијата, односно се поставени за одреден економски оператор. Со оглед на сето горенаведено, жалителот и предлага на Државната комисија за жалби по јавни набавки да ја укине одлуката за избор и да го задолжи договорниот орган да објави нов оглас, како и да го задолжи договорниот орган да му ги надомести трошоците на постапката.

Во одговорот на жалбата договорниот орган наведува дека жалбата е неоснована, бидејќи жалителот не поднел понуда за огласот 01-1/2018, за кој ја поднесува и жалбата. Исто така, жалбеното барање на жалителот е неосновано и ненавремено, бидејќи согласно член 216 став 2 алинеја 2 од Законот за јавни набавки, жалбата се изјавува во рок од осум дена односно три дена кај постапката со барање за прибирање на понуди од денот на: -објавување на огласот за доделување на договор за јавна набавка во однос на податоците, дејствијата или пропуштање за превземање на дејствија од огласот. Согласно членот 216 став 5 Економскиот оператор кој пропуштил да изјави жалба во однос на одредбите од ставот (2) на овој член, нема право на жалба во подоцнежната фаза на постапката за истиот правен основ. Економскиот оператор Елкомп ДООЕЛ Тетово поставил прашање по објавување на огласот со истите забелешки во однос на условите за економско- финансиската состојба, техничката и професионалната способност предвидени во тендерската документација и кое му било одговорено во најкраток рок. Во однос на забелешките дека при првичната објава на огласот на 21.02.2018 година заради технички пропуст наведени се различни датуми за отварање на понудите (во тендерската документација е наведен 14.03.2018 година, додека во огласот е наведен датумот 13.03.2018 година), направена е измена и корекција на техничкиот пропуст на 22.02.2018 година со која се продолжува рокот за поднесување на понуди и во огласот и во тендерската документација како датум за отварање на понудите е наведен 19.03.2018 година. Не е оправдана и забелешката дека не се знае јасно што се набавува бидејќи во предметот на набавка е искажана прецизна дефиниција дека предмет на набавка е услуга за изработка на интегриран систем со изворен код. Исто така во техничката спецификација е наведено како напомена дека економскиот оператор е должен да го достави изворниот код на софтверското решение (согласно член 17 став 6 од Законот за јавните набавки), а во договорот ќе се прецизираат условите на користење и сопственост на истиот. Исто така, не е соодветна и забелешката дека поставените критериуми во Тендерската документација и во објавениот оглас се ограничува конкуренцијата, односно се врши дискриминација на економските оператори кои сакат да учествуваат во оваа постапка и дека истите не се пропорционални на предметот на набавка. Сложеноста на предметот на набавка е пропорционална на бараните критериуми за економскаа и финансиска состојба, техничка и професионална способност и на системите за

стандарди за квалитет, односно интегрираниот систем кој го бара договорниот орган да се изработи согласно неговите потреби опфаќал повеќе области од неговото работење како административни, економски и медицински па соодветно на тоа и ги дефинирал критериумите: -ликвиден економски оператор кој успешно работи во последните 3 години, кој има збирен приход од најмалку 30.000.000,00 (триесет милиони) денари вкупно во секоја од последните три години, -економски оператор кој има искуство и препораки односно извршени слични услуги како предметот на набавка и соодветен број вработени односно 15 програмери бидејќи рокот за изработка предвиден во тендерската документација е 20 дена од потпишување на договорот или од обезбедување на сите потребни технички предуслови за негова реализација од страна на договорниот орган. Соодветно на ова, економскиот оператор како што е наведено во техничките спецификации треба да обезбеди изработка, имплементација и обука за користење на софтверското решение, -бараните сертификати за стандарди за системи за квалитет се соодветни на областа за која се однесува предметот на набавка информатичка технологија, односно ISO service management system-ISO/IEC 20000-1:2011 - е стандард за управување со ИТ сервиси и стандард за квалитет ISO 9001:2015. Поседувањето на овие сертификати би гарантирало квалитетно извршување на предметот на набавка, но и овозможување на соодветна поддршка која е особено битна при вакви набавки. И на крај, договорниот орган наведува дека според неговите истражувања на пазарот во Македонија говорат дека постојат поголем број на економски оператори кои ги исполнуваат бараните услови за економската и финансиската состојба, за техничката и професионалната способност и за стандардите за системи за квалитет со што не е повредено начелото за конкурентност и пропорционалност на предметот на набавка.

Државната комисија за жалби по јавни набавки постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, одговорот на жалба како и постапувајќи по службена должност утврди дека жалбата е основана.

Државната комисија за жалби по јавни набавки утврди дека договорниот орган изготвил тендерска документација која е спротивна на член 2 и член 32 од Законот за јавните набавки односно истата е дискриминаторна. Во целост се основани жалбените наводи на жалителот дека критериумите кои се утврдени во тендерската за исполнување на економско финансиска и техничко професионална способност се непропорционално предвидени со оглед на вредноста и видот на набавката, како и непрецизното дефинирање на предметот на набавката. Со оглед на наведеното, Државната комисија за жалби по јавни набавки одлучи жалбата да се уважи и да се поништи одлуката за избор како и постапката.

Согласно член 2 од Законот за јавните набавки, „Со овој закон особено се обезбедува: - конкуренција меѓу економските оператори, - еднаков третман и недискриминација на економските оператори, - транспарентност и интегритет во процесот на доделување на договори за јавни набавки и - рационално и ефикасно искористување на средствата во постапките за доделување договори за јавна набавка.“.

Согласно член 32 од Законот за јавните набавки, „(1) Договорниот орган е должен во тендерската документација да ги наведе барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за доделување на договор за јавна набавка. (2) Тендерската документација особено содржи: - општи информации во врска со договорниот орган, особено адреса, телефонски број, број на факс, електронска пошта, лица за контакт, начини на комуникација итн., - упатства во врска со законските рокови и неопходните услови за учество во постапката за доделување на договор, - доколку се бара, минималните критериуми за утврдување на способност и документација што треба да ја поднесат понудувачите или кандидатите за да го докажат исполнувањето на критериумите за утврдување на способност, - технички спецификации или, во случај на применување на конкурентен дијалог или постапка на преговарање, описна документација, - упатства во врска со изработка и поднесување на техничката и финансиската понуда, - детална и целосна информација во врска со критериумите за доделување на договорот што ќе се применува за избор на најповолна понуда согласно со одредбите од Главата VII Дел 3 на овој закон, - упатства во врска со правната заштита во постапка за доделување на договор за јавна набавка и - информации во врска со задолжителните одредби од договорот за јавна набавка. (3) Содржината на тендерската документација поблиску ја пропишува министерот за финансии.“.

Согласно член 144 од Законот за јавните набавки: „(1) За примена на критериумите за утврдување на способност од членот 143 став (1) алинеи 3 и 4 на овој закон, договорниот орган во тендерската документација ги наведува минималните услови што економските оператори треба да ги исполнат за да се квалификуваат согласно со одделите 4 и 5 од овој дел. (2) Договорниот орган не смее да бара исполнување на одредени критериуми за утврдување на способност на економските оператори кои се непропорционални и кои не се директно поврзани со предметот на договорот за јавна набавка. (3) Во случај на група економски оператори, сите членови на групата поединечно ја докажуваат својата лична состојба и способноста за вршење професионална дејност. (4) При

доделување договор за јавна набавка на услуги за превоз на патници, подизведувачот треба да ги исполнува истите критериуми за утврдување на способноста предвидени за понудувачот. (5) При доделување на договор за јавна набавка на услуги за превоз на патници, предметот на договорот задолжително се оформува во делови, при што секоја релација претставува посебен дел. (6) Економскиот оператор или групата на економски оператори може да поднесе понуда во постапката за доделување на договор за јавна набавка на услуги за превоз на патници за онолку релации за колку што поседува слободни возила за посебен линиски превоз на патници и истите треба да ги исполнуваат минималните техничко-експлоатациони стандарди утврдени во тендерската документација. “.

Со оглед на фактот што жалителот успеал во постапката, трошоците на постапката за правна заштита ќе му бидат надоместени, согласно со член 228 став (2) и (7) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 230 од Законот за јавните набавки и член 20 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд на Република Македонија во рок од 30 од денот на приемот на решението.

Бр.08-220/7
11.04.2018 год.
С к о п ј е

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Маја Малахова**

Доставено до:

- Архива,
- „ЕЛКОМП“ ДООЕЛ – Тетово, ул.„Илирија“ бр.54/16, Тетово
- ЈЗУ Здравствен дом Тетово, ул.„29 Ноември“ бр.16, Тетово